

TVRDOŠÍN

NOVINY VŠETKÝCH OBCANOV MESTA
MÁJ 1992

CENA 1 KČS

VOĽBY, VOLIČ, VOĽBY!

Ahoj, volič, už sme si na teba spomenuli, už sa na teba usmievame. Z celostránkových inzercií v najčítanejších novinách, ba aj z ohrovských propagačných plôch, ktoré sme, s tvojim láskavým "dovolením", zaplatili z tvojich daní. A že sa na teba usmievame trochu predčasne, lebo podľa volebného zákona, ktorý sme my prijali, sa volebná kampaň začína až 13. mája 1992 o 14. hodine? No predsa vždy platilo, že kto skôr príde, aj skôr melie!? A v politickom boji sa vždy ťažko hovorí o morálke... Ale nie preto ťa oslovujeme. Oslovujeme ťa preto, aby si si uvedomil hĺbkosť vážnosti svojej prvoradej občianskej povinnosti - voliť. Zodpovedne, uvážene, informovane. Podľa možnosti - najlepšie nás. Lebo my ti sľubujeme najviac. Uvedom si, že už žijeme v úplne inom štáte. Demokratickejšom, pluralitnom, slobodnejšom. Ešte aj väzni z tých najťažších skupín výkonu trestu dostali viac slobody. Všetok bolo cítiť. Ze s tým nesúhlasíš? Ale veď podľa zákonov demokracie všetci musia mať rovnakú šancu. Okrem iných - poctivce i nepoctivce. (Lebo darmo je, lepšie sa ovláda občan bojácky, než nebojácky... A už sme aj štát trhovejší. Ze namiesto sľubovaných 30% zvýšenia cien po ich liberalizácii bolo od 1. januára 1991 u niektorých tovarov 10 a viac násobne vyššie? No veď to je práve to, že vláda už centralisticky neriadi tvorbu cien, ona už len dohliada na odstránenie monopolu pomocou protimonopolného úradu, ktorého šéf sa radšej verejne v televízii svojej funkcie vzdal...)

A čo nezamestnanosť? Ze aj tvoji príbuzní prišli o prácu? A mnohí nezaslúžene? Nuž každá revolúcia prináša svoje obeť. Buďme radi, že netečie krv... A časom sa to urovná... Lenže ak si bol za trhový ekonomiku, je jasné, že si musel byť aj za jej nevyhnutný jav - neza-

mestnanosť. Takže buďme radi, že je, ako je. Co keby bolo horšie? Písal si petície, podpísal si sa do petičných hárkov, zúčastňoval si sa "verejných zhromaždení" a máš pocit, že nič z toho? Ale veď si aj volil. V prvých slobodných voľbách 1990 si slobodne zvolil prvý slobodne zvolený parlament. To znamená, že si delegoval rozhodovaciu právomoc do rúk zvolených členov parlamentu. A tí hneď na začiatku svojej pôsobnosti uzákonnili masťné platy nie tebe, ale seba, že nepočúvali tvoj hlas, či hlas ulice, alias ľudu? To už je iná vec, to nech rieši nový parlament. Zomrel kráľ, nech žije kráľ, ako zaparazoval predseda SNR na jej poslednom zasadnutí v pondelok 11. mája 1992. A mal pravdu, lebo v nových voľbách máš opäť možnosť ešte slobodnejšie zvoliť ešte slobodnejších zástupcov parlamentu. Len si daj pozor, ak chceš voliť skutočne fundované osobnosti, aby to neboli celé rodomné klany, kde každý je každému blízka či vzdialená rodina. Ze ako to máš vedieť? Máme predsa slobodu informácií, nuž sa informuj. Novinári, ktorí sú za to aj platení, majú nos na informácie. Nelustrovaní lustrovaných, lustrovaní o nelustrovaných atď...

Ak by sme to mali brať podľa poradia v predbehnutí sa vo volebnej (pred) kampani, najlepšie bude, ak budeš voliť DS. Alebo najlepšie bude, ak budeš voliť ODU. Alebo najlepšie bude, ak budeš voliť KDII. Alebo najlepšie bude, ak budeš voliť SKDII. Alebo najlepšie bude, ak budeš voliť HZDS, alebo SNS, alebo SDL... Alebo najlepšie bude... Akože? Ze si mal trochu iné predstavy o pluralite a demokracii? Aj ja. Ale ja som sa už rozhodol. Budem voliť.

J.M.Bašista

Z OBSAHU ČÍSLA

- **VOĽBY, VOLIČ, VOĽBY**
(strana 1)
- **ZOZNAMY VOLEBNÝCH KOMISIÍ**
(strana 1)
- **GAUDEAMUS**
(strana 2)
- **DEŇ MLIIEKA**
(strana 2)
- **MATIČNÉ OKIENKO**
(strana 4)
- **DEŇ MATIEK**
(strana 4)
- **TRANSFORMÁCIA V KRASNEJ HÔRKE**
(STRANA 5)
- **SPOLOČENSKÁ RUBRIKA**
(strana 6)
- **PROGRAM KINA**
(strana 6)

ZLOŽENIE VOLEBNÝCH KOMISIÍ V JEDNOTLIVÝCH OKRSKOCH

VOLEBNÝ OKRSOK Č. 1

Sála MsKS Tvrdošín, č. t. 2576.

1. Ing. Ballek Ján, predseda
2. Gándiová Jarmila, podpredseda
3. Drobková Júlia, zapisovateľ
4. Brna Rudolf, člen
5. Kiška Milan, člen
6. Smutná Mária, člen
7. Števáňka Stanislav, člen
8. Vajduliak Vladimír, člen
9. Žaľko Richard, člen

VOLEBNÝ OKRSOK Č. 2

ZŠ Tvrdošín, č. t. 2330.

1. Mucinová Ida, predseda
2. Plevíková Elena, podpredseda
3. Jančeková Vlasta, zapisovateľ
4. Ing. Jelenčík Ján, člen
5. Ing. Paľčo Jozef, člen
6. Števáňka Ján, člen
7. Janček Anton, člen
8. Planieta Ján, člen
9. Břežanská Libuša, člen

VOLEBNÝ OKRSOK Č. 3

Obecný dom Medvedzie (dedina), č. t. 2451

1. MUDr. Rašková Adriana, predseda
2. Gazdík Alojz, podpredseda
3. Břežanská Viera, zapisovateľ
4. Ing. Šefčíková Anna, člen
5. Kormaňák Štefan, člen
6. Hanuliak Peter, člen
7. Kubačka Dušan, člen
8. Žuffa Ján, člen

VOLEBNÝ OKRSOK Č. 4

MsKS Medvedzie, č. t. 2167

1. Lukáčiová Mária, predseda
2. Ursínyová Marta, podpredseda
3. Šaradinová Klementína, zapisovateľ
4. Ing. Šaško Ivan, člen
5. Adamčáková Anna, člen
6. Laššák František, člen
7. Hlušáková Elena, člen
8. Planietová Alena, člen
9. Verzál Tibor, člen
10. Vicen Ivan, člen

VOLEBNÝ OKRSOK Č. 5

ZŠ Medvedzie, č. t. 2141

1. Moľa Štefan, predseda
2. Privitzerová Alžbeta, podpredseda
3. Hreusová Tatiana, zapisovateľ
4. Ing. Mrzena Marián, člen
5. Ing. Vrana Jozef, člen
6. Skurčák Dušan, člen
7. Grossová Lubica, člen
8. Šaradin Milan, člen
9. Marcoň Anton, člen
10. Holeva Ján, člen

VOLEBNÝ OKRSOK Č. 6

kino Javor Krásna Hôrka, č. t. 2416

1. Kormaňáková Marta, predseda
2. JUDr. Leppová Veronika, podpredseda
3. Záčiková Olga, zapisovateľ
4. Ing. Chorvát Peter, člen
5. Lepáček Jozef, člen
6. Kubalová Viktória, člen
7. Ferenčík Štefan, člen
8. Tavelová Viera, člen

Už po tretíkrát, v snahe zachovať peknú a milú tradíciu si Tvrdošňania postavili na námestí máj.

Vo štvrtok 30. apríla o pol ôsmej večer po svätej omši sa rozozvučali struny muzikantov a hlasy spevákov a tanečníkov z FS Spiežovce, aby vytvorili tú pravú atmosféru prizerajúcim sa divákom, ale aj trápiacim sa mládencom, ktorí "mája" stávali. A veru tentoraz to dosť dlho trvalo, kým zbilil rázsochu a miestni požiarnici

vypomohli lanom. Až potom sa dvadsiatim mládencom z kulturistického oddielu, ale aj pomocníkom podarilo ťažký surový kus guľatiny vztýčiť a zaistiť v zemi pred bočnými pohybmi. Nakoniec však všetko dobre dopadlo a mladí sa pobrali do veľkej spoločenskej sály na diskotéku. Máj dodnes pevne stojí, takže za dobrú robotu bola zaslúžená dobrá zábava.

-jmb-

M Í T I N G S K D H

Nie je to tak dávno, čo veľká sála MsKS v Tvrdošne uvítala ministra Oberhausera, ktorý sa tu stretol s občanmi Tvrdošna na verejnom hovore. V to krásne nedeľné odpolednie 3. mája 1992 sa rozhodlo cez 200 obyvateľov mesta využiť možnosť vypočuť si, aj položiť otázky ministrom lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky. Po jeho úvodnom prejave, v ktorom sa dotkol mnohých problémov, zazneli otázky prítomných. Za miestny urbár ťažkosti urbáristov predniesol pán Planieta. Pretože o pánovi ministrovi je známe, že je členom Slovenského kresťanskodemokratického hnutia, veľká časť otázok smerovala ku téme rozpad KDĽH, deklarácia zvrchovanosti SR, volebný program SKDH a ku téme ekonomika a poľnohospodárstvo. Čo sa dá oceniť najviac, okrem živého záujmu prítomných je fakt, že na tomto stretnutí sa nenapádali žiadne politické zoskupenia. Pán Jozef Bača, člen sprievodu pána ministra, dokonca na otázku prítomných formuloval

vôľu SKDH uzatvárať prirodzenú dohodu s každým politickým zoskupením, ktoré má vo svojom programe nám blízke myšlienky a ktorému ide predovšetkým o záujmy Slovenska. Čiže nie oddelovanie, násilné odlišovanie strán od seba, ale spájanie s týmto základným cieľom, by malo byť budúcnosťou všetkých politických strán na Slovensku. Ak pán minister používal slová ako "Klausova reforma", robil to s cieľom poukázať na iné riešenie, vhodnejšie pre Slovensko. Možno dodať, že "turné" pána ministra Oberhausera a jeho sprievodu po Orave bolo pre ľudí v Námestove, Dolnom Kubíne, Trstenej, Tvrdošne a Habovke úspešné. Občanom Oravy sa cestou organizátora OC SKDH Tvrdošín naskytla možnosť predniesť svoj hlas pred tými, ktorí by predovšetkým mali poznať názory ľudí, čo na vlastnej koži okúsili "experiment" teórií v praxi uplatňovania ekonomickej reformy.

OC SKDH Tvrdošín

D V A J A R M O Č N É D N I

Jarný tvrdošínsky jarmok 7. a 8. mája bol podľa mienky viacerých občanov o niečo slabší ako obidva minuloročné, hoci nie pre všetkých predávajúcich a kupujúcich. Už týždeň pred jarmokom pýtali na seba najmä detskú pozornosť dva kolotoče na nabreží Oravy. Potom sa objavil transparent nad hlavnou cestou, potom pútač, plagáty, vysielal mestský rozhlas a na záver obkolesili jarmočné miesto farebné trepotalky zavesené na šnúrach. Aj bystrický rozhlas vysielal správu o konaní jarmoku. A predsa, trhovníkov prišlo menej, hoci Trojičné námestie bolo plné. Všetliči sa

dalo kúpiť. Od ovocných stromčekov a všelijakých sadeníc, cez klampiarske výrobky, odevy, obuv, textil, potreby pre domácnosť, knihy až po medovníky a iné potraviny, občerstvenie a všelijaké čačky pre deti i dospelých. Na dobrú náladu vyhrával mestský rozhlas, prvý deň večer vystúpil FS Spiežovce, potom bola pre mladých diskotéka vo veľkej spoločenskej sále. Takže dosť sa toho udialo. Ale kto myslel len na nákup, ten mohol byť nespokojný, najmä ak nenašiel to, čo zháňal. Ale tak to už na svete chodí. Všetkým nevyhovievá.

-jmb-

20. 5. 1992 - "MEDZINÁRODNÝ DEŇ MLIEKA"

Medzinárodnou mliekárenskou asociáciou bol vyhlásený "Medzinárodný deň mlieka", ktorý pripadá na každú 3. stredu v mesiaci máj. V tomto roku si ho pripomíname 20. mája. Bol vyhlásený na zvýraznenie dôležitosti a nezastupiteľnosti mlieka a mliekárenskej výživy vo výžive populácie. Mlieko a mliekárenské výrobky sú pre človeka bohatým zdrojom látok potrebných na vybudovanie a obnovenie tkanív ľudského tela. Sú dôležitou zložkou výživy človeka od začiatku civilizácie a majú nesmierny význam aj vo výžive moderného človeka. Mlieko sa svojim zložením zaraďuje medzi nenahraditeľné zložky výživy človeka. Je významným zdrojom vitamínov A, B1, B2 a B12, z minerálnych látok obsahuje vápnik a fosfor. V súčasnosti mliekárenský priemysel ponúka okrem mlieka aj široký sortiment mliekárenských výrobkov, ktoré spĺňajú podmienky zdravej výživy.

Tvrdošínska mliekárň, š. p. Tvrdošín usporiadala 20. mája 1992 propagačnú výstavu na

Základnej škole v Tvrdošne - Medvedzcie. Pracovníci mliekárne pripravili výstavu výrobkov z vlastnej produkcie ako i z produkcie ostatných podnikov. Na podnietenie záujmu a s plným pochopením p. riaditeľa Jána Vranu žiaci na hodinách výtvarnej výchovy stvárnili propagáciu mlieka a mliekárenských výrobkov. Najlepšie práce boli vyhodnotené a odmenené vecnými darčekom z vystavovaneého sortimentu. Pri tejto príležitosti sa mliekárenský podnik v Tvrdošne prezentoval aj novými druhmi tavených syrov: ŠAMPIÓN - tavený syr s hlivou ustricovou a MLADOSŤ - tavený syr so zeleninou. Výstavka mala úspech a bola spojená aj s degustáciou vystavovaných výrobkov.

Touto cestou ďakujeme riaditeľovi ZŠ Tvrdošín-Medvedzcie p. Vranovi, že vysiel pracovníkom mliekárenského podniku v ústrety pri organizačnom zabezpečení výstavy.

V utorok 28.4.1992 zasadalo Mestské zastupiteľstvo a prerokovalo schválený program i niektoré aktuálne úlohy súčasného života mesta. Primátor informoval prítomných o problémoch, riešených od predchádzajúceho zasadnutia MsZ.27.2.1992, t.j. v období marec-apríl 1992.

Okrem prác, ktoré vidia občania sami, ako pokračujú, (napr. prístavby škôl, drevený kostolík, pomník, fontána, park, cesta na Hlisne, dotlačacia stanica na Hríbikoch), závažnejšie boli informácie o príprave plynofikácie mesta, rozšírení cintorína v Tvrdošne, o prisúdení chaty v Oraviciach Tvrdošinu, o vyňatí oravického vrtu z verejnej dražby, o sporoch s Trstenou a Vitanovou ohľadne navrátenia lokalít do majetku Tvrdošna a ohľadne ich ďalšieho využitia.

Rozbor hospodárenia MsÚ za prvý štvrtrok doplnila pani J. Drobková informáciou o potrebe schválenia ďalších miestnych poplatkov za reklamy, za zábavné a hracie prístroje a za predajné automaty. Druhá jej informácia sa týkala žiadostí niektorých podnikateľských subjektov o zľavy z poplatkov mestu.

Od 1. mája 1992 je schválený a prijatý náčelník Mestskej polície Pavol Adamčák z Krásnej Hôrky a od 1. júna 1992 - ďalší dvaja členovia mestskej polície, ktorí po zaškolení budú v súčinnosti so štyrmi okrskármi z Obvodného oddelenia Policajného zboru SR zabezpečovať poriadok v meste.

V súvislosti so správou o činnosti komisie verejného poriadku a sociálnej komisie, boli prerokované niektoré závažnejšie sociálne problémy, nárast ktorých je potrebné riešiť denne.

Popri informáciách o dobrovoľnom požiarnom zbere a o dvojdňovom jarmoku 7.-8. mája 1992 sa rozvinula širšia diskusia okolo zabezpečenia nového školského roku s ďalšou - treťou základnou školou - cirkevnou, najmä pristavanými priestormi a celkovým spôsobom riešenia dochádzky detí do škôl. Na vyriešenie podrobností bolo dohodnuté stretnutie siedmich zainteresovaných poslancov do 15. 5. 1992.

Informáciou o príprave volieb a schválením uznesenia konštatovaním, že s problémami netreba čakať až na zasadnutie mestského zastupiteľstva, ale riešiť ich hneď osobne alebo telefonicky na Mestskom úrade, primátor celú zasadnutie ukončil.

GAUDEAMUS

To májové dopoludnie bolo naozaj pekné, také, aké má v máji byť a aké lahodí duši človeka. Lípy mali už bohatú lístia, na lúke bolo skoro viac zlatých púpav než zelenej trávy. Vtáci sa išli potrať od jarného vyspevovania, potok usilovne tickol ku rieke, muchy a komáre bezotčivo dotierali - jedným slovom všetko bol samý ruch a zhon. A do toho ruču a zhonu začal sa miešať čísi vzdialený spev, ktorý sa približoval až sa na zákrute úvozu objavila skupina mladých ľudí, idúca k mostu. Išli v trojiciach i štvoriciach vpredu s gitarou a so spiežovcom. Spolu s nimi išiel spev a smiech. Boli to naši maturanti. Nespievali síce klasické Gaudeamus, no spievali, čo im prišlo na um (a čo vedeli).

(Pokracovanie na strane 3.)

GAUDEAMUS

(Dokončenie z 2. strany)

Ich piesňový repertoár bol vcelku skromný: Slovenské mamičky... Uvázali kozu utetete... My sme deti slobodného kraja... a to vari bolo všetko. Na spevavý slovenský národ zaiste nie veľa.

No o čo skromnejší bol ich spevný prejav, o to bohatšie bolo ich vybavenie krásou a mladosťou, umocnené eleganciou a parádou od výmyslu sveta. Nevedno, čoho mali viac: či krásnej mladosti, alebo mladej krásy. Možno z oboch rovnako.

S tým spevom a smiechom mládež akoby opúšťala mladosť a vstupovala do dospelosti. Platí pre ňu známa krásna a múdra sentencia, hovoriaca, že "končí sa sen a začína sa život". Tak to musí byť.

Žiaľ, nič na tomto svete nie je ideálne, čisté a dokonalé. Aj putovanie našich maturantov po meste neskončilo sa len spevom a smiechom. Rozhodli sa, že ku dospelosti sa najrýchlejšie dostanú plavbou po rieke piva a iného alkoholu. Tak sa potom naši mladí pozbavili mladosti i krásy a vstúpili do dospelosti v alkoholovom opojení. Takých sme ich potom mohli vidieť a stretať napríklad v parku, pokiaľ neboli v hostinci. Ved' aká by to bola dospelosť bez pijatiky? Kde by potom bola mužnosť a sila hlasu i výrazov? Nuž teda Gaudemus! Sme dospelí!

P.

POZÝVAME VÁS NA NÁKUP DO PODNIKOVEJ PREDAJNE

Dom služieb
027 44 Tvrdošín - Medvedzie
☎ 0847/2528

Za výhodné ceny tu dostanete všetky typy farebných televíznych prijímačov ORAVA, satelitné komplety a ďalšie výrobky podniku!

Využite nami poskytované služby:

- ↳ predaj televízorov na splátky TELORA SERVIS
  - ↳ predaj na všetky druhy pôžičiek
- ↳ predaj náhradných dielov na televízne prijímače
  - ↳ záručný a pozáručný servis
  - ↳ poradenská služba

K POHODE VÁŠHO DOMOVA
televízor značky

D E T S K É

Z B O R Y

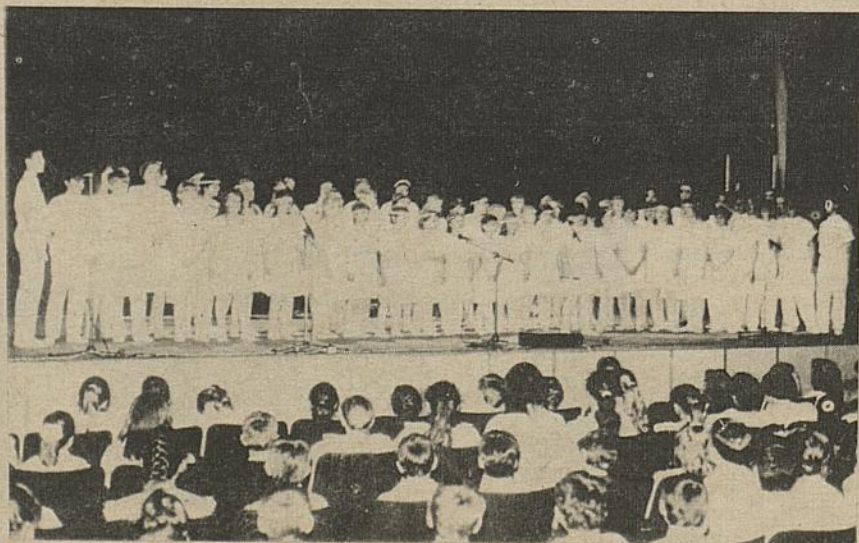
Staré nôty mladých strún bodovali

V stredu 29. apríla 1992 od 8. hodiny rannej ožili priestory kina

Javor hlasní do 200 účinkujúcich detí zo štyroch speváckych zborov. Boli z Detského cirkevného speváckeho zboru LAURA z Nižnej, Detského speváckeho zboru NEZÁBUDKY z Námestova, Detského cirkevného speváckeho zboru GORETTI z Tvrdošína a Detského speváckeho zboru CUMLÍK z Dolného Kubína.

Zmyslom podujatia bol vzájomne sa poznať, obohatiť o skúsenosť, ako robia iné deti tú istú "robotu", ale sa aj navzájom inšpirovať, zasúťažiť si, spriatelíť sa. Deti si vypočuli aj odborné hodnotenie poroty, vzali si ponaučenie z prípadných nedostatkov, ale hlavne odchádzali veselí, povzbudení do ďalších nácvikov.

-jmb-

Na snímke tvrdošínsky zbor GORETTI.

Celoslovenské stretnutie mladých ľudových hudieb a primášov či predníkov pod názvom Staré nôty mladých strún v Habovke 24. - 26.4. 1992, usku-točnené ako druhý ročník dokázalo, že jeho organizácia je opodstatnená, potrebná a krásna. Nielenže vzájomne obohatí repertoáry a čistotu štýlov samotných muzikantov, ale vlastne všetkých - od organizátorov cez účinkujúcich až po divákov, profesionálnych umelcov, novinárov, rozhlas a televíziu. V Tvrdošíne sme mali možnosť vidieť scénickú audio-vizuálnu kompozíciu Tri múzy Slovenska - 24. 4. a pre Dom dôchodcov - zdarma - milý program Folkové ozveny, v ktorom veľmi sugestívnym spôsobom v sobotu 25. 4. účinkovali aj manželka Kettelovci z Holandska. Všetkým účinkujúcim, ale najmä holandskému páru sa podarilo rozohnať počiatočné pochybnosti a urobiť radosť prítomným bábickám a dedúškom. Práve širší záber vzájomnej prepojenosti ľudovej hudby ako základu či prameňa, zábavnej hudby a napokon takzvanej vážnej hudby, nachádzanie vzájomných súvislostí a poukazovanie na ne, ale aj ďalšie plusy podujatia presvedčili i nášho primátora Ing. I. Šašku, keď na záverečnom vyhodnotení v nedeľu dopoludnia vyhlásil ako predseda Zdrúženia miest a obcí Oravy, že si toto podujatie z Oravy nepustíme.

-jmb-

M A T K E

Drahé je tvoje meno, matka moja.

Život máš bolesťou rodenia posvätený,
v pokore prijala si údel matky - ženy.
Bez počtu sú noci prebdené nad kolískou,
i slzy vyliate nad chorou dušou blízkou,
strasti i sklamania zbrádili tvoje čelo,
v nich časom vlasy ti zakvitli farbou bielou,
drahá mať moja.

Sladké je tvoje meno, matka moja.

Na dlaniach boľavé mozole navreli ti,
v nich je tvoj únavný, robotný život skrytý.
Srdce máš pokorné a láskou preplnené.
Deťom si slúžila a vždy si žila pre ne.
Potôčky horkých slz vyhnali z tváre krásu,
pod ťarchou únavy už sa ti ruky trasú,
sladká mať moja.

Nežné je tvoje meno, matka moja.

Čím sa ti odvdáčim za celý život ťažký,
za tvrdé mozole, za prehĺboké vrásky,
za lásku bezbrehú, za noci nedospané?
Ku Bohu modlím sa: požeňmaj matku, Pane!
Daj balzam na srdce, úľavu starej duši,
nech pokoj staroby nič ti už nenaruší,
nežná mať moja.

D E Ň M A T I E K

je spojený s menom Američanky Ann Jarvisovej. Po smrti svojej matky roku 1906 pocítila stratu najdrahšieho a najcennejšieho, čo v živote mala. Chcela sa za lásku matke odvdáčiť aspon po smrti, tak dala za ňu slúžiť svätú omšu, na ktorú pozvala aj svojich príbuzných a priateľov, aby s kyticou kvetov prišli uctiť svoje žijúce matky. Myšlienka sa zapáčila, zhromaždila väčší počet ľudí. To Ann inšpirovalo, aby sa obrátila na niekoľko dobročinných svetových organizácií s nápadom jeden deň roku vyhradiť oslave ženy-matky. V roku 1913 Kongres USA vyhlásil druhú májovú nedeľu za Deň matiek. Neskôr Dobrovoľný spolok československej ochrany matiek a detí zaviedol tento sviatok aj u nás.

Básničky a básne, hudba, pesničky a piesne, tančky i tance, ba aj príhovor k prítomným matkám po dve hodiny zaznievali z pódia vo veľkej spoločenskej sále v Tvrdošíne, kde sa v nedeľu 10. mája zišli mamičky vystupujúcich ratoleští, ale najmä mamky, ktoré vychovali po päťoročia a viac detí, aby spolu oslávili Deň matiek.

Deti z materských a základných škôl, mestského domu detí a mládeže, ale aj dospelý FS Spiežovec a recitátori - všetci chceli prispieť k dôstojnému priebehu osláv. Nechýbali ani kvety a občerstvenie, na ktoré štedro prispeli miestni sponzori: pán Bugel Anton - reštaurácia Žiarec, družstvo Unid, firma TRIAL - drogeria, pán Matejka - Autotechna, pán Kapčák - mäsiarstvo, pán Švarc a spol. - pekáreň, pán Ing. Baránek - kvetinárstvo, pani Mgr. Zaičková - predajňa liečiv PANAX, pani Babuliaková - kermika a pán Ing. Gregorec - pneuservis.

"KDK a Mestské zastupiteľstvo v Tvrdošíne vám touto cestou chce srdečne poďakovať za finančnú pomoc pre oslavy Dňa matiek. Z Vašich príspevkov boli zakúpené kvety a iné darčeky pre prítomné matky a ženy. Bez vašich príspevkov by boli oslavy bez záujmu, bez srdečnosti a vznikli by nám starosti ako uhradiť finančné náklady. Preto ešte raz vám touto cestou srdečne ďakujeme a žičíme pevné zdravie a dobrú pohodu v práci na zveľad'ovaní nášho mesta".

Ing. Ján Marec - za KDK
Ing. Ján Jelenčík - prednosta MsÚ

VOLEBNÉ ZHROMAŽDENIE ORAVSKÝCH MIESTNYCH ODBOROV

Dva roky transformácie sa nemohli neodraziť aj v matičnom hnutí na Orave. Počiatkové nadšenie zo "zamatovej revolúcie" pri známých rastúcich sociálnych tlakoch, ale aj rastúcej skepse z neúčinnosti petícií k prijatiu, napríklad jazykového zákona alebo zákona o zvrchovanosti Slovenska, vystriedala APATIA, STAV PASÍVNEJ REZISTENCIE značnej časti občanov oravských miest a obcí, a teda aj členov miestnych odborov Matice slovenskej. Isteže, spomínané príčiny uvádzam len ako príklad množstva ďalších problémov, medzi ktorými nemožno obísť rýchly nárast životných nákladov, politickú rozdrobenosť Slovenska, rozpad koalíčných hnutí, ktorý až príliš pripomína: Dividae et impera - Rozdeľ a panuj. Ono iná vec je Miestny odbor Matice založiť, dať mu ZÁKLADNÝ SMER VÝVOJA PRI OBNOVOVANÍ ZAKRPATENÉHO NÁRODNÉHO POVEDOMIA a zase iná vec je nájsť optimálne spôsoby v danej situácii na jeho každodennú prácu. Najmä ak by sme mali dodržať trojprincíp nadstraníckosti a nadrežortnosti bez ohľadu na náboženskú príslušnosť (nadkonferionálnosť).

P. V tomto zmysle zaznamenali určitý útlm činnosti členov miestne odbory Matice slovenskej v D. Kubíne a Tvrdošíne a určité spomalenie - v Nižnej nad Oravou a v Námestove. A to spomínam ŠTYRI NAJAKTÍVNEJŠIE MOMS. Pri vedomí týchto skutočností zišli sa ešte 7. 2. 1992 na podnet PhDr. Evy Kollárovej zástupcovia spomínaných štyroch MOMS, aby sa dohodli na určitom postupe a vzájomne sa inšpirovali do ďalšej práce. Boli tam okrem domácich Oľga Žabenská, riaditeľka Regionálneho kultúrneho strediska a tajomníčka MOMS z D. Kubína, J. M. Bašista a Štefan Kormaňák - za MOMS Tvrdošín a primár MUDr. Magurský predseda MOMS v Námestove. Okrem iného si sľúbili, že sa budú pozývať na volebné valné zhromaždenia svojich miestnych odborov.

(Pokračovanie na strane 5.)

Ján MAREC odovzdáva kvetiny jednej z matiek.

VOLEBNÉ ZHROMAŽDENIE ORAVSKÝCH MIESTNYCH ODBOROV

(Pokračovanie zo 4. strany.)

Na kubínsku sme pozvánku nedostali, takže máme len sprostredkované informácie, ale na ostatných dvoch zhromaždeniach v Nižnej a Námestove som sa zúčastnil osobne. Len z dodatočnej telefonickkej informácie vieme, že v Dolnom Kubíne bolo VZ MOMS 10. 4. 1992 za účasti 50 ľudí. Predsedkyňou sa stala pani Tvarožková, podpredsedom MUDr. Ťažandlák a čestným predsedom p. Peter Škrabák.

NIŽNÁ je pre nás INŠPIRATÍVNA TVORBOU AUDIOVÍZUÁLNYCH PROGRAMOV, akými boli "Korcne a výhonky", alebo "Cyrilo-Methodský večer" - čo do organizácie, ale aj programovej skladby podujatí, s vysokou účasťou miestnych občanov. V porovnaní k počtu obyvateľov starej i novej Nižnej je to obdivuhodná aktivita. Na ich valnom zhromaždení v nedeľu 12. 4. 1992 za účasti okolo 60 ľudí sa predstavila nižňanská dychovka, spevácky ženský zbor Oravienka pod vedením Anny Psoťovej, chrámový zmiešaný zbor z Nižnej pod vedením Lýdie Jančovej, nižňanské divadielko poézie s krátkym pásmom o Dominikovi Tatarkovi v rámci zamýšľavého cyklu "BIELE MIESTA". Popri pozdravných príhovoroch zástupcov MOMS z Tvrdošína a Námestova mal príhovor riaditeľ členského ústredia MS v Martine PhDr. CYRIL ŽUFFA, rodák z Nižnej. Hovoril o poslaní MS zjednocovať národ, o Štúrovom odkaze SNAŽIŤ SA NIE O HOCIJAKÉ ŽITIE, ALE O KVALITU ŽITIA. Dotkol sa aj súčasného postavenia MS a významu roku 1992 pre Slovákov najmä s ohľadom na blížiaci sa 5. Svetový festival slovenskej mládeže, ktorý sa uskutoční po prvý raz na slovenskej pôde 12. - 19. júla v Martine. Nižňanci si potom zvolili nový výbor a predsedkyňu, ktorou sa opäť stala PhDr. E. Kollárová.

NÁMESTOVSKÉ valné zhromaždenie v sobotu 16. 5. 1992 sa konalo ZA ÚČASTI 142 ČLENOV, ALE AJ SAMOTNÉHO PREDSEDU MS JOZEFA MARKUŠA, členky výboru MS Evy Kristínovej, pracovníka MS dr. Maťovčíka, zástupcov Kultúrnej spoločnosti Čechov a Slovákov v Poľsku z Jablonky a Katovic a zástupcov jediného MOMS v Poľsku z Novej Belej. Čiže INŠPIRATÍVNE je pre nás už účasťou významných hostí, ale AJ NÁUČNO-VZDELÁVACOU ČASŤOU PROGRAMU, ktorý sa začal stretnutím účastníkov pri soche P. O. Hviezdoslava v centre Námestova, sprievodom cez mesto na mestský cintorín na čele s transparentami MS a slovenskými zástavami v rukách mládežníkov - ku hrobu Martina Hamuljaka a Vavrinca Miklušica - významných námestovských národovcov i k hrobu jedinej zakladajúcej členky MOMS v roku 1920, ktorá sa zúčastnila aj obnovujúceho zhromaždenia 13. 6. 1990.

Inšpirujúce bolo i riešenie vstupnej časti do auly námestovského gymnázia s panelmi obsahujúcimi reprodukcie listín z histórie matičného hnutia a oravských novín i novín Orava z r. 1920, zarámovaný plagát z r. 1927, dobová fotografia a iné dobové dokumenty z 20. rokov. Po dvoch piesňach spevokolu, recitácii p. Evy Kristínovej, zhodnotení činnosti MOMS dr. Magurským a po pozdravných príhovoroch všetkých hostí v rozprave vystúpil i Jozef Markuš, ktorý bol vo funkcii predsedu MS po prvýkrát na Orave. Jednoznačne sa vyslovil ZA ZVRCHOVAŇOSŤ A SAMOSTATNOSŤ SLOVENSKA AKO PRIRODZENÉHO NÁRODNÉHO A KULTÚRNEHO CELKU A NIE AKO ČASTI CELKU.

Na snímke manželia KETTELOVCI z holandska v dome dôchodcov v tvrdošíne 25. 4. 1992.

Hovoril aj o ohrození Slovákov napodobňovaním a papagájstvom, o potrebe byť samým sebou, o zotrvaní v slovenskosti, lebo len za ňu nám bude svet vďačný. Verí, že Slovensko má mravnú silu, čistého ducha a jednotnú vôľu. Buďme občanmi Slovenskej republiky, buďme nimi naozaj. Oravci ukazujú príklad, ako byť Slovákom, zotrvať v slovenskosti.

Podnetný a poučný bol aj príhovor p. Jozefa Čogvu z Katovic, ktorý pripomenul NEŠTASTNÝ 28. JÚL 1920, kedy v Belgickom meste Spa bolo rozhodnuté o pričlenení 24 tisíc Slovákov aj s územiami časti Spiša a časti Oravy k Poľsku a následnej polonizácii Slovákov. Našli sa však aj tam ochrancovia, akými boli Ján Kubasa zo Zubrohľavy, biskup Ján Vojtaššák zo Zákamenného a Tomáš Červeň z Chyžného, ktorí písali listy poľskej vláde na obranu tamojších Slovákov.

Po opätovnom zvolení p. dr. Magurského za predsedu a po odsúhlasení uznesenia z valného zhromaždenia stretnutie ukončila riaditeľka námestovského gymnázia p. Mária Adamčíková, ktorá celý program moderovala.

Poučených skúsenosťami našich najbližších susedov čakajú prípravy a uskutočnenie valného zhromaždenia v mesiaci júni aj náš MOMS v Tvrdošíne.

- jmb -

Transformácia v Krásnej Hôrke

Aj naši oravskí poľnohospodári sa v súčasnosti nachádzajú v zajatí vreholiacich príprav na zelenú žatvu, ktorá je v ich podmienkach veľmi dôležitá. Je tu však ešte druhá oblasť a tou je transformačný zákon, ktorý rezonuje v myšliach oravských poľnohospodárov, pretože ani na Orave nie je všetko v poriadku s vlastníctvom pôdy a lesov.

Vo štvrtok 28. mája tohto roka bol posledný deň, kedy sa malo uskutočniť valné zhromaždenie oprávnených osôb, členov roľníckych družstiev. Využili ho aj družstevníci RD Pod Skalkou so sídlom v Krásnej Hôrke, keď za účasti takmer 250 oprávnených osôb, členov tamojšieho roľníckeho družstva sa uskutočnilo valné zhromaždenie, ktoré zvolilo 9-člennú transformačnú radu, ktorá bude pod vedením svojho predsedu Jozefa Kručaja koordinovať prebeh transformačného procesu. Napriek vlastníckym problémom, ktoré majú aj členovia tohto RD, valné zhromaždenie prebiehalo v pokojnej a dôstojnej atmosfére, na čom má zásluhu i samotný predseda RD Marián Matis, ktorý zrozumiteľným a prehľadným spôsobom vysvetlil prítomným družstevníkom význam a poslanie transformácie družstiev, ako aj realizáciu transformačného zákona č. 42 z roku 1992 v podmienkach ich roľníckeho družstva.

Jozef Medvecký

Medy triedime:

1. **POĎĽA VÝSKY-TU** ich základných zložiek na medy kvetovité, pochádzajúce z nektáru kvetov, na medy medovicové, pochádzajúce z výlučkov

hmyzu parazitujúceho na rastlinách a na medy miešané, pochádzajúce z nektáru a medovice.

2. **POĎĽA OBDOBIA ZNÁŠKY** na medy z jarnej znášky, väčšinou z ovocných stromov, na medy z letnej znášky, väčšinou z agátov, líp, malín a lúčneho kvetenstva a na medy z neskoršej znášky, z neskorého kvitnúcich rastlín, ako čísteč, slnečnica, šedivník.

3. **POĎĽA SFARBENIA** na medy vodovodnej farby (skoro bezfarebné), jasnožlté, citrónovožlté, zlatožlté, červenohnedé, až nakoniec tmavohnedé so zelenkastým odtieňom.

Najznámejšie druhy medov u nás sú: z ovocných stromov, púpavy, ďalej agátové, z lúčnych kvetov, z poľných kultúr, malina, čučoriedka, jahoda a medovicové medy. Medy z ovocných stromov sú svetlej farby, príjemnej chuti a vône, ľahko kryštalizujúce. Medy agátové sú jasných farieb a typickej vône po agátovom kvete. Čisto agátový med ostáva tekutý, lebo obsahuje až o polovicu viac ovocného cukru (fruktózy) než hrozňového (glukózy). Medy lípové majú zlatožltú farbu, vôňu a chuť po lípovom kvete, ťažko kryštalizujú. Medy z lúčnych kvetov, majú farbu žltú až tmavšie hnedú s charakteristickou vôňou po tom kvete, z ktorého prevládala znáška a ktorý má výraznejšiu vôňu. Tieto medy zostávajú dlho tekuté, pomaly kryštalizujú. Medy z poľných kultúr, majú rôzne jasnejšie a tmavšie sfarbenie, skôr alebo neskôr kryštalizujú v celej hmote (z repky, ohnice, horčice). Medy čístečové sú žltej až zlatožltej farby. Sú jemnej chuti a kryštalizujú v celej hmote. Medy medovicové majú tmavšie červenohnedé až tmavohnedé sfarbenie, niekedy so zelenkastým odtieňom. Pre väčší obsah dextričov ostávajú dlhšie tekuté, alebo kryštalizujú kašovite. Všetky druhy medov sú po vytočení tekuté, majú rôznu konzistenciu, rôznu farbu, chuť, vôňu, rôznu obsah cukru, čím je podmienená ich kryštalizačná schopnosť.

T. Štrnál

OD SRDCA K SRDCU

Ďakujeme priateľom a známym, ktorí 25. apríla 1992 odprevadili na poslednej ceste nášho drahého starého otca, otecka a manžela,

JOZEFA BREZINU.

Osobitne ďakuje za kvetinové dary a prejavy sústrasti vďačná manželka Katinka

Tvrdošín ■ Tlačový orgán Mestského úradu ■ Vydáva MsKS Tvrdošín ■ Zodp. redaktor: Jozef Miloslav Bašista ■ Vychádza raz mesačne ■ Náklad 200 výtlačkov ■ Noviny pripravila systémom DTP ODBOR ROZVOJA SYSTÉMOV RIADENIA a vytlačilo reprodukčné OBCHODNÉHO ÚSEKU, ORAVSKÁ TELEVÍZNA FÁBRIKA, a. s., Nižná.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

V APRÍLI SA NARODILI:

Lucia Paľčová, Adam Betuštiak, Simona Hrčková, Branislav Kordiak, Simona Kristovčáková, Dominika Pakosová, Peter Kováč, Michal Šuttý, Marián Mika

SOBÁŠE UZAVRETÉ V APRÍLI:

Anton Ferenčík - Lýdia Vajduľáková
Stanislav Obrtáč - Monika Vajduľáková
Ján Ficek - Jana Čuchorová
Dušan Schwejner - Daniela Pajunková
Marián Frtala - Andrea Bakošová
Dušan Lupták - Anna Bakošová
Róbert Zboroň - Daniela Kordiaková
Jozef Štrbáň - Gabriela Siteková
Pavol Medvecký - Renáta Bučeková
Vladimír Čapla - Alžbeta Jašuškáková
Ing. Pavol Rendek - Ing. Renáta Tomagová

ODIŠLI Z NAŠICH RADOV:

Jozef Brezina - 79 ročný

APRÍL V METEOROLOGICKEJ SKRATKE

V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi bol APRÍL 92 o niečo teplejší a taktiež o niečo menej "bláznivejší". Výnimkou bola aj búrka spojená s dažďom v pondelok 27. 4. Do celkového obrazu tohto mesiaca treba spomenúť aj dva veľmi veterné dni v stredu 15. 4. a vo Veľkonočný pondelok 20. 4. Z hľadiska štatistického: najchladnejším dňom bol 22. apríl, keď priemerná denná teplota (PDT) dosiahla +2,0 °C, a naopak, najteplejším dňom bol 26. apríl s PDT +16,33 °C.

Najnižšia teplota bola namieraná ráno 22. 4., a to -4 °C, no a najvyššia na poludnie už spomínaného 26. 4., a to +23 °C. Na základe zaznamenaných denných teplôt nám potom vychádza PDT v mesiaci APRÍL 1992 +7,33 °C, (pre porovnanie: vlni to bolo +6,41 °C a v roku 1990 +7,18 °C).

Z hľadiska počasia bolo 2 dni jasno a slnečno, 12 dní polojasno, 6 dní oblačno, 7 dní zamračené a dážď, 2 dni polooblačno s občasným snežením a 1 deň už spomínaná búrka sprevádzaná prudkým lejakom.

Ing. Igor Hodorovský

PROGRAM KINA JAVOR TVRDOŠÍN

1. a 2.6. 1992 o 17.00 a 19.30	STUDENÝ AKO KAMEŇ USA MN do 12 r.
3. 6. 1992 o 19.30	JEŽIŠ Z MONTREALU Kanada MN
5. 6. 1992 o 18.00	HOOK (dvojprogram) USA MP
7. 6. 1992 o 17.00 a 19.30	ZLOČINY A POKLESKY USA MN
10. 6. 1992 o 17.00 a 19.30	RAMBO 1 USA MN do 12 r.
12. 6. 1992 o 19.30	CORPUS DELICTI ČR MN
14. 6. 1992 o 17.00 a 19.30	FRANKIE A JOHNY USA MN do 12 r.
16. 6. 1992 o 19.30	KRÁL RYBÁR USA MN
17. 6. 1992 o 19.30	POSLEDNÝ ÚTEK DO BROOKLYNU NSR MN
18. 6. 1992 o 19.30	J. F. K. (dvojprogram) USA MN do 12
19. 6. 1992 o 17.00 a 19.30	BOD ZLOMU USA MN do 12 r.
21. a 22. 6. 1992 o 17.00 a 19.30	HORÚCE STRELY USA MP
23. a 24. 6. 1992 o 17.00 a 19.30	DVOJITÝ ZÁSAH USA MN do 12 r.
25.6. 1992 o 17.00	TAJNÝ CISÁRSKY EDIKT Čína MP
26. 6. 1992 o 17.00 a 19.30	INDIANA JONES A POSLEDNÁ KRÍŽOVÁ VÝPRAVA USA MP
28. 6. 1992 o 17.00 a 19.30	THELMA A LOUISE USA M

DETSKÉ PREDSTAVENIA O 13.30

3. 6. 1992	Žiačik Sováček, SR
7. 6. 1992	Chlapec alebo dievča? Poľsko
10. 6. 1992	V čertých službách ČR
14. 6. 1992	Prince Zajačie srdce NDR
17. 6. 1992	Zlatá minca Poľsko
21. 6. 1992	Šípová Ruženka SR
24. 6. 1992	Bolek a Lolek na divokom západe Poľsko
28. 6. 1992	Pávia princezná Čína